

Počele 46. Ratkovićeve večeri poezije u Bijelom Polju, Rade Šerbedžija oduševio publiku

Ukorijenjenost u prostoru

GORANOVIC: Ratkovićeve metafizička tama, groteskne istorijske intrige Miodraga Bulatovića ili stoička mirnoća u glasu Čamila Sijarića jesu naša, ali i zajednička traganja za smislom i odgovorima na zagonetke trajanja i postojanja

BIJELOPOLJE - Zahvaljujući Ratkovićeve večeri poezije, Crna Gora u duhovno intrigantnoj dolini Lima ima danas svojevrsnog čuvara bogatog kulturnog nasljeđa jednog prostora koji nas je vjekovima darivao čudesnim ličnostima i događajima. Ta dostignuća predstavljaju same vrhove crnogorskog stvaralaštva - kazao je ministar kulture Pavle Goranović otvarajući sinoć 46. Ratkovićeve večeri poezije.

Goranović je podsjetio da najznačajniji ovdasnji književni stvaraoci pokazali da duboka ukorijenjenost u svom prostoru kroz raznovrsne slojeve istorije i kulture daje svevremene znakove umjetničkih pregnuća.

Ratkovićeve metafizička tama, groteskne istorijske intrige Miodraga Bulatovića ili stoička mirnoća u glasu Čamila Sijarića, jesu naša ali i zajednička traganja za smislom i odgovorima na zagonetke trajanja i postojanja. Zato je stalno podsjećanje na ova književna postignuća naša obaveza, jer u svijetu koji gubi boje i autentične zvukove, literatura, a stih prije svega drugog jeste zalogočuvanja plemenitih osjećanja, očuvanja čovje-

VRIJEME P JESNIKA: Sa svečanog otvaranja Ratkovićeve večeri poezije

ka - istakao je Goranović. Poslije ceremonije svečanog otvaranja održan je koncert poznatog umjetnika Rade Šerbedžije i Zapadnog kolodvora. Slavni glumac dočekan je i ispraćen ovacijama.

Dan prvi

„Mali sajam velikih Knjiga“ bio je uvertira manifestacije koja već 46 godina ima misiju čuvanja pjesničke riječi i koja će u novijem konceptijskom izda-

nju obuhvatiti brojne programske sadržaje. U okviru 46. Ratkovićeve večeri poezije juče je otvorena izložba poznatog francuskog umjetnika Žan Pjer Tangija (Jean Pirre Tanguy) koji prvi put izlaže u Crnoj Gori. Izložene grafike predstavljaju impresije sa putovanja po svijetu, kojih je, zahvaljujući funkciji koju je obavljao, bilo jako puno.

- Nakon putovanja, prvo bih uradio crteže ili akvarele, da bih

kasnije neke komade prebacio u gravure - kazao je Tnagi, naglašavajući da će sljedeća serija gravura biti inspirisana detaljima sa putovanja od Podgorice do Bijelog Polja jer je oduševljen pejzažom koji je vidio.

-Veličanstvenost i ljepota pejzaža automatski inspirišu onoga ko voli prirodu, odnosno umjetnike koji se time bave prokomentarisao je Tangi.

Crnogorsku mapu grafika, naravno, predstavio u našoj ze-

mlji u aprilu naredne godine. Prvi dan manifestacije obilježilo je i predstavljanje pjesnika. Stihove su kazivali Robert Prozer, Rebeka Čilović, Bogić Rakočević, Tomislav Marinković, Branko Čegec, Tanja Bakić, Katarina Kiković, Enes Halilović, Miodrag Radović, Vladimir Martinovski, Margaret Krejdl, Ana Pejović, Sonja Harter i Slave Đorđo Dimoski.

Knjige i portreti

Prethodno je u biblioteci „Miodrag Bulatović“ predstavljena knjiga „Dijalozi, monoloz i poneka lirski sitnica“, autora Radojice Boškovića. O najnovijem djelu istaknutog kulturnog stvaraoca govorio je književnik Radoman Čečević.

On je istakao da ono što najbolje opisuje Boškovićeve knjige jeste stalno insistiranje na identitetu, i to identitetu subjekta koji se raslojava u autoreferencijalno (stvaralačka samosvijest) i egzistencijalno (subjekat u nekom vremenu i prostoru).

Stihove Radojice Boškovića kazivali su Slađana Bubanja i Zet Mulabegović. I biblioteka „Čamil Sijarić“ ugostila je eminentne književ-

ni djelo istaknutog publiciste, istoričara i književnika Faruka Dizdarevića. Govorili su književnici Hadžem Hajdarević i Mirsad Rastoder.

„Dizdarevićev životni i radni vijek, njegov stvaralački opus, prevelik je da bi se o njemu govorilo sat ili dva, naše je samo da odškrinemo vrata i zahvalno uđemo u prostor jedne posebne i veoma bogate životne biografije. Faruk je književnik, istoričar kulture, naučnik čija su djela iz kulturne i obrazovne tradicije Sandžaka i Bosne, gotovo pa nezaobilazna naučna literatura. Ali, ono što posebno želim da istaknem jeste način na koji on prilazi književnom tekstu i naučnoj građi, idejama i mišljenjima. On svemu prilazi punom estetski profiliranom odgovornošću“, istakao je Hajdarević.

Opus Faruka Dizdarević pohvalio je i Mirsad Rastoder, istakavši da se o njemu može govoriti kroz najmanje tri ostvarene karijere, a to su misioran multikulture i zbližavanja stvaraoca, analitičar i kompetentni promoter talentovanih i afirmisanih umjetnika, i ona najvažnija, pisac značajnih hronika studija i proze. **V.Šb.**

BOGAT OPUS: Sa otvaranja izložbe u Zavičajnom muzeju

Radovi Andrije Gvozdenovića u Baru

Pečat ličnosti i vremena

BAR - Poznati barski hirur, slikar i vajar Andrija Gvozdenović predstavio je svoj bogati stvaralački opus na izložbi koja je preksinoć otvorena u Zavičajnom muzeju.

Gvozdenović je ranije izlagao na više samostalnih i kolektivnih izložbi u zemlji i inostranstvu. Svoje radove ne prodaje, ne daje im imena, niti ih datira. Kako kaže, neće da ih potkazuje, jer su riječi izdajstvo. Cijelog života je pomagao ljudima a dušu je u slobodnim trenucima liječio i hranio ljepotom slike i skulpture koju je stvarao. Živi i radi u Baru i Beogradu.

Ideja i sadržaj

- U likovnim radovima težim jednostavnosti forme koja je istovremeno ideja i sadržaj. Djelujem opsjednut subjektivom trenutku, spontano, rezolutno i emotivno u inspiraciji, uz diskretnu podršku misaonosti. Tako dolazim do harmonične vizuelizacije sa iskustvom i slobodnim duhom u stilu metafizičke apstrakcije.

Ovih skulptura u kamenu i drvetu ne bi bilo da nema dva velika prijatelja umjetnika, vajara Mija Mijuškovića i majstora stolara Batrića Klisića, koji su mi ustupili djelove svog radnog prostora i sav za rad potreban alat, kao i dosta materijala - kazao je Gvozdenović.

Originalnost izraza

Otvarajući izložbu, upravnik Zavičajnog muzeja Vladislav Kasalica je kazao da Gvozdenovićev likovni opus predstavlja heterogenu likovnu cjelinu jedne složene, intelektualne i stvaralačke ličnosti, lucidnog i nadahnutog umjetnika, originalnog individualnog izraza, te da je cjelokupno njegovo likovno djelo zasnovano na kontemplativnoj i vizuelnoj opservaciji viđenog. -Apstrakcija i asocijativne forme kojima se izražava predstavljaju njegovu sopstvenu likovnu vokaciju koju prenosi na crtež, slikarstvo i skulpturu, dajući im pečat svoje ličnosti i svoga vremena - zaključuje je upravnik Zavičajnog muzeja u Baru. **V.K.V.**

Izložbom strip crtača, pisaca, storibordera otvoren HercegNovski strip festival

Aplauzi za čistu emociju idejnog tvorca

HERCEGNOVI - Deseti HercegNovski strip festival (HSF) počeo je preksinoć izložbom strip crtača, pisaca, storibordera: Mike Collinsa, William Simpsona, Guillermo Ortega, Walter Trona, Milorada Vicanovića Maza i Jane Adamović. Oko 60 njihovih radova publika je imala priliku da vidi u Galeriji „Josip Bepo Benković“ ali i one u nastajanju jer su William Simpson i Iztok Sitar crtali pred publikom.

HSF obično prati neformalna i opuštena atmosfera, ali i puno emocija, pa je tako bilo i ovoga puta. Organizatori Nebojša Mandić i Jovan Subotić zajedno su otvorili festival i istakli da „emocija koja Nikolu Čurčina (idejni tvorac i organizator HSF-a) sprečava da govori je ona ista emocija koja ga je ponukala da sve ovo stvori i toj emociji mi aplaudiramo“.

Sekretarka za kulturu opštine Herceg Novi Tamara Lepetić je istakla da je HSF postao manifestacija od značaja za grad, a da su ga za to opredijelili kontinuitet i kvalitet.

Storiborder najpopularnije planetarne TV serije „Igra Prestola“, William Simpson bio je gost na prvom Zimskom strip vikendu „Winter is coming“ u februaru i tada se po sopstvenim riječima zaljubio u našu zemlju i Herceg Novi.

- Bilo mi je toliko lijepo da sam morao da se vratim, a imam osjećaj kao da su godine prošle. Momci su mi pokazali grad i toliko sam se zaljubio u njega da sam morao da vidim kako izgleda ljeti. Preljepo smo se provedli u februaru, upoznao sam puno ljudi i rekao sam da treba da dođu u Herceg Novi i oni će sada provesti šest dana tu. Zavidim im, jer, nažalost, ja ću biti samo tri - kazao je Simpson.

POČETAK: Otvaranje izložbe radova strip crtača, pisaca i storibordera

Sinoć su proglašeni nagrađeni na konkursu „Strip Atelier“. Prvu nagradu zaslužio je, prema ocjeni žirija, Tihomir Tikulin za rad „Fakeri“, druga je dodjeljena za rad „Bez naslova“ autora Luke Cakića i treća scenario „Vladar smeha“ Janka Ramonovića i crtež Jelisavete Fotić.

Sinoć je u galeriji „Novi to sam ja“ otvorena izložba najpoznatijeg strip crtača sa jugoslovenskih prostora Igora Kordeja. U okviru HSF počela je berza stripova i crtanje na majicama, planirane su prezentacije i predavanja uz druženje i crtanje „at will“. **Ž.K.**

Izložba Viktora Frejdenberga u Kotoru

KOTOR - Izložba radova Viktora Frejdenberga, pod nazivom „Waterline, ili: Apstraktni realizam“, biće otvorena danas u 17 sati u Dukley Art centru u Kotoru (zgrada „Jugooceanija“). U pitanju su fotoprintovi na platnu, serija prizora kojima se Frejdenberg posvetio za vrijeme svojih boravaka u Crnoj Gori.

Posmatrajući more i „zbivanja“ na njegovoj površini Frejdenberg svojim fotografijama zapravo otkriva i bilježi čudesnu ljepotu jednog svijeta koji često izmiče našem oku, ljepotu stalnih kolebanja, mreška-

APSTRAKTNI REALIZAM: Rad Viktora Frejdenberga

nja, previjanja svjetlosti i vodene površine, osobito u situacijama kada ove procese iniciraju kretanja različitih morskkih plovila.

Umjetnik ističe da je u foto projektu „Waterline“ (Vodena linija) uspio da uobliči ono što, u stvari, više liči na avangardno slikarstvo nego na samu

realnost.

- Apstraktno slike, koje na prvi pogled izgledaju kao naslikane, „napravljene“, u stvari ni jesu ništa drugo do realne vodene linije brodova, jahti i motornih čamaca najrazličitijih dimenzija i iz najrazličitijih zemalja. Fotografisani pri različitom osvjetljenju i iz određenog ugla u krupnom planu fragmenti ovih linija na granici njihove veze sa vodom stvaraju složenu refleksiju, koja ne dopušta da se bludeći pogled fokusira na neku određenu sliku - kazao je Frejdenberg. Izložbu organizuje Dukley European Art Community. **A.D.**